

GRAN BARCELONA ▶ CiU no accepta una comissió sobre el deute del Govern → P. 38

LA PROPOSTA ▶ Ral·li de busos antics Barcelona-Caldes de Montbui → P. 45

XAVIER J. BIERRE

Un micromón

La nova reserva de la biosfera, la segona de Catalunya, deu la seva singularitat a la varietat d'ecosistemes i espècies que concentra

S. B.
TERCOSA

La singularitat que li concedeix tenir ecosistemes marins i de muntanya a escassa distància, pivotar sobre el riu més cabalós de la Península, la seva gran varietat d'espècies animals i vegetals i de paisatges agraris, i els alts índexs de gestió selectiva de residus i de producció energètica amb sistemes renovables. Aquests són els valors que han pesat en la decisió de la Unesco d'incorporar les Terres de l'Ebre a la xarxa mundial de reserves de la biosfera.

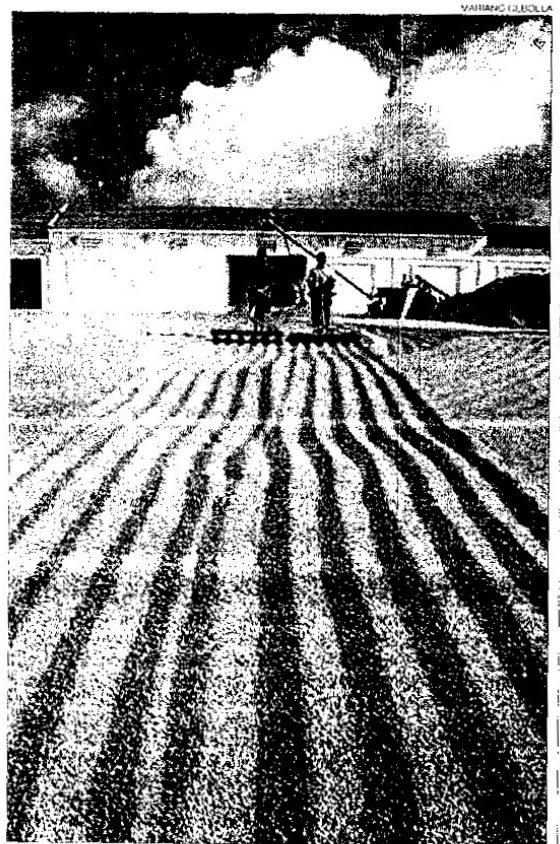
Amb aquesta distinció i les altres dues aprovades aquesta setmana (la de les Marines Corunyeses i Terres del Mandeo, a Galícia, i la del Real Sitio de San Ildefonso El Espinar, a Segovia, a més a més de l'ampliació de la d'Ordesa-Viñamala, a Aragó), Espanya disposa d'un total de 45 reserves de la biosfera i es converteix en el segon país del món en nombre. Catalunya, fins ara, només tenia catàlogada la del Montseny.

«La de l'Ebre ve a omplir un buit molt notable en l'arc mediterrani, ja que des de la Camarga, a França, fins a Almeria, només existia la del Montseny», apunta Josep Aragonés, codirector de la candidatura i director del CODE, que és l'òrgan impulsor.

Espècies endèmiques

La memòria de la candidatura, de la qual finalment van caure set municipis de la Ribera d'Ebre per la presència pròxima de les dues nuclears d'Ascó i Rosas que va propiciar que la proposta fos suspesa l'any passat, destaca aquests valors clau. «En poc més de 30 quilòmetres, el territori passa del nivell del mar a relleus característics dels 1.500 metres d'altitud: d'arenals i aiguamolls de la plana deltaica a sorres i altiplans d'interior, passant per cubetes tectòniques i la vall i els dipòsits al·luvials de l'Ebre», explica.

Aquesta singularitat li aporta una gran varietat d'hàbitats i paisatges, ric en espècies endèmiques. Gairebé el 37,4% de l'extensió terrestre de la nova reserva de la biosfera està sota la tutela de la figura de protecció del Pla d'Espais d'Interès i hi ha dos parcs naturals, el del delta de l'Ebre i el dels Ports. A més a més del patrimoni natural, el paisatge (el Catàleg del Paisatge determina que l'àmbit està conformat per 19 unitats paisatgístiques

VARIANO GUELLA

▶▶ Irradiament d'ecosistema al delta de l'Ebre.

Des de la Camarga fins a Almeria, només hi havia la reserva del Montseny a l'arc mediterrani

La zona distingida està conformada per un total de fins a 19 unitats paisatgístiques

diferents) és un altre dels valors essencials, des dels paratges de pedra seca fins al complex agrosistema de l'arrossar del delta. Paisatges lligats a la conservació d'espècies com per exemple les oliveres de la varietat faga i varietats autòctones d'ametller, la gamatxa blanca i negra que personatitzen els seus vins; l'autòctona cabra blanca o el boví de raça de l'Idia.

Respecte a la gestió de residus, destaca una taxa de recuperació del 45%, per sobre del 37% mitjà a Catalunya. Pel que fa a la producció energètica, és molt superior al consum i està relacionada amb la generació hidroelèctrica i eòlica, i en menys mesura la fotovoltaica. És remarcable també l'extensió de l'àrea declarada, amb 367.729 hectàrees, i que es tracta d'una zona molt habitada, amb 190.000 persones al seu interior», remarca Aragonés. ■

La utilització de la 'marca biosfera' estarà subjecta a condicions

▶▶ «Som conscients que l'expectativa de molts sectors és poder utilitzar aquesta incipient senya d'identitat com més aviat millor», assegura Josep Aragonés, director del CODE, l'organisme impulsor de la candidatura, i codirector.

▶▶ El consell promotor de la candidatura Terres de l'Ebre per ser reserva de la biosfera tindrà una primera reunió, després de la designació, dins d'aquest mes de juny. «Entre les primeres qüestions serà prioritar aprovar un pla d'acció al voltant de la marca i establir les condicions per utilitzar-la, i per poder fer-ho s'hauran d'acordar les condicions exigibles per explotar-la», afirma Aragonés.

▶▶ Sosté que el treball comença ara, però reconeix que durant els anys previs han hagut de superar moments difícils: «Ha sigut clau l'actuació del departament d'Agricultura i també el suport després del fracàs de la candidatura l'any passat per la inclusió de l'àrea nuclear».

ra Alimentació Ecològica. «Van pensar que podia arribar el dia, i ha arribat», explica Batalla. No obstant, avisa que «si no hi ha un organisme oficial que promoció aquest potencial, tot quedarà en no-res».

Menjar biosfera Els arrossaires del delta de l'Ebre, als quals tradicionalment els costa, d'entrada, deixar-se portar per l'eufòria quan es parla de figures de protecció ambiental, també veuen amb bons ulls la nova marca, que no comporta obligacions proteccionistes afegides. Fa 25 anys molts no volien que els seus terrenys fossin declarats parc natural, però finalment les ajudes agroambientals, tan importants com a complement a la producció, van molt vinculades a uns cultius sostenibles i respectuosos. En el cas de la reserva de la biosfera s'ha de fer veure que pot ser igualment un revulsiu. Menjar un plat d'arròs del delta és des d'ara menjar un tros de biosfera, comenta Dani Forcadell, representant de l'arròs a l'Unió de Pagesos.

També hi ha qui afegeix que la reserva de la biosfera és molt més que una marca. «És un pas important per internacionalitzar les Terres de l'Ebre i potenciar el gran actiu social, econòmic i ambiental del riu, els Ports i el delta, a més a més d'una bona injecció d'autoestima per a una zona que sovint se sent lluny de tot», posibilita Susana Abella, portaveu de la Plataforma en Defensa de l'Ebre. ■